

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/617/2014/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

167/2015. (IV. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2014. szeptember 8-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. április 28-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – *a M.-i Rendőrkapitányság* – vezetőjéhez.

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetve alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos panaszbejelentéséről 2014. szeptember 8-án felvett jegyzőkönyvben előadta, hogy élettársi kapcsolatban élt 2012 októberéig Sz. Z-nal. Egy közös gyermekük született ez alatt az idő alatt Sz. R., aki 2007-ben született. Mintán megszakadt az élettársi kapcsolatuk a gyermek elhelyezésével kapcsolatban a bíróság 2012. májusában hozott döntést, mely jogerős. A gyermeket a bíróság a panaszosnak ítélte, az édesapja 2 hetente hétvégén viheti el, de nem aludhat nála. éjszakára vissza kell hoznia.

A konkrét rendőri intézkedésre, amit a panaszos sérelmez az elmúlt szombaton, reggel 09.15 óra körül került sor, a lakása előtti folyosón. Ennek az volt az előzménye, hogy a volt élettársa jelezte, el szeretné vinni a lányukat. A panaszos úgy tudta, hogy néhány nappal ezt

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

megelőzően ő kórházi kezelésen volt, fertőző vírus gyanújával E miatt a panaszos kérte, hogy valamilyen orvosi igazolást hozzon magával hogy nem fertőző.

Amikor Sz. Z. megjelent, a lakásnál közölte, hogy ő semmiféle orvosi iratot nem fog a panaszosnak, bemutatni, kérte, hogy adja át R-t. Amikor a panaszos közölte vele, hogy félti, a gyermek egészségét, ő közölte, hogy akkor hívja a rendőrséget, ami meg is történt. Nem sokkal ezt követően meg is jelent három egyenruhás rendőr, két férfi és egy hölgy. Azt itt el kívánja a panaszos mondani, hogy a volt élettársam mezőőr, és neki az volt a benyomása, hogy ismerik egymást a rendőrökkel, együtt teljesítenek szolgálatot. A rendőrök számon kérték, hogy a panaszos miért nem adja oda a gyermeket, mire a panaszos elmondta az előzményeket. A panaszosnak úgy tűnt, hogy már korábban megbeszélték az esetet a Sz. Z.-nal, tőle nem is kérdeztek semmit.

A panaszos azt is sérelmezte, hogy a rendőrök hangneme nagyon arrogáns volt, lekezelően beszéltek vele mind a hárman. A panaszos azt nem mondja, hogy csúnyán beszéltek a rendőrök, inkább lekezelően, például azt mondták neki, hogy „semmi közöm a Sz. Z. orvosi papírjaihoz”. A rendőrök ebben sem voltak együttműködőek. Közölték, hogy vagy összekészíti a gyermeket, vagy feljelentenek. Ennek hatására nem tehetett mást, minthogy felöltöztette R.-t és a rendőrök jelenlétében átadta a volt élettársának. Sz. Z. egyébként este rendben visszahozta a gyermeket, majd vasárnap, okulva az előző napi rendőri jelenlétből, szintén átadta R.-t. Szerencsére betegség nem jelentkezik a kislánynál.

2) A panaszos 2014. október 15-ei panasz kiegészítésében megküldte a Testület részére a gyermekelhelyezés tárgyában a panaszos és Sz. Z. között 2013. május 29-én, a M-i Járásbíróság előtt létrejött jogerős egyezsége, amely szerint Sz. Z. (a gyermek apja) minden páros héten szombaton 9 órától 19 óráig, illetve minden páros héten vasárnap 9 órától 18 óráig az elvitel joga mellett gyakorolja a kapcsolattartást. A kapcsolattartás akadályát a felek egymással 48 órán belül telefonon közlik, elmaradt kapcsolattartás pótlására a következő hétvégén kerül sor ugyanilyen feltételek mellett.

Az egyezés további részletes ismertetésétől a Testület eltekint, mivel jelen ügy szempontjából a panaszos és Sz. Z. közötti további rendelkezéseknek nincs relevanciája.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az ügyben illetékes rendőrkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

1) Az intézkedést fogantató V. Zs. r. zls., T. E. r. zls. és S. B. r. őrm. által tett, 2014. szeptember 6-án kelt jelentés szerint a helyszínre kiérkezve a bejelentő Sz. Z. elmondta, hogy rendelkezik bírói végzéssel, amely szerint a volt élettársával közös gyermeküket minden páratlan hétvégén láthatja és el is viheti, azonban ennek megghiúsulása esetén a rá következő héten teheti meg mindezt.

Mivel a páratlan héten ő kórházban volt, ezen a héten szeretett volna élni jogával, de a volt élettársa (a panaszos) nem akarja neki odaadni a gyermeket, mert félti az ő korábbi betegségétől. Az intézkedő rendőrök felvették a kapcsolatot Sz. Z. volt élettársával, a panaszossal, amelynek során a panaszos elmondta, hogy azért nem engedi el a lányukat, mert Sz. Z. korábban tett egy olyan kijelentést, hogy fertőző, vírusos betegsége van és ő ettől

szeretné megóvni a lányukat. Követelte, hogy volt élettársa mutasson orvosi igazolást arról, hogy milyen betegsége volt és hogy abból kigyógyult. Sz. Z. közölte, hogy nem fertőző, vírusos betegsége volt, hanem veseszkülete és miután meggyógyult kiengedték a kórházból. Az intézkedés alatt végül a panaszos hajlandó volt Sz. Z.-nek átadni a gyermeket, de ez alatt közöttük szóváltás alakult ki.

Megjelent a lakásnál a panaszos édesanyja V-K J-né aki a rendőrök jelenlétében kiabálni kezdett Sz. Z.-vel. V-K J-né csak többszöri felszólításra volt hajlandó felhagyni jogsértő cselekményével, de figyelmét Sz. Z.-ről az intézkedő rendőrökre fordította. Folyamatosan hangot adott nemtetszésének és az intézkedést sérelmezte.

Kijelentette, hogy az ismerősei között és a családján belül is van rendőr, ezért a rendőrök nem beszélhetnek vele úgy, ahogy. Az intézkedést foganatosító rendőr közölte vele, hogy az általa elkövetett szabálysértés miatt ellene feljelentéssel fog élni, amelyre azt válaszolta: "Nyugodtan jelentsen fel én meg mindjárt hívom R. alezd.-t." A továbbiakban elkérte a rendőrök nevét és jelvéyszámukat, amit ismételtén közöltek vele.

2) S. B. r. őrm. által 2014. október 20-án tett jelentés tanúsága szerint a panaszosnak (állításával ellentétben) járőrtársaival nem mondtak olyat, hogy amennyiben nem engedi el a lányát az édesapjával, akkor ellene feljelentéssel fognak élni, azért sem mivel ez nem a rendőrségi hatáskör, hanem bírósági.

Sz. Z. a bíróság által meghozott, jogerős határozatát bemutatta, ami alapján a kérdéses napon és időben láthatási joga volt. A panaszossal S. B. r. őrmester közölte, amennyiben nem teljesíti a bírósági határozatban foglaltakat, akkor rendőri jelentést készít az ügyvel kapcsolatban, amit a bíróság, ill. gyámhatóság hivatalból kikérhet, ha Sz. Z. az eset miatt hozzájuk fordul, és emiatt részére akár rendbíróságot is kiszabhatnak.

A panaszos elmondása alapján Sz. Z. fertőző betegségben szenved, ezért nem adja oda a gyermeket, állítását semmivel nem tudta alátámasztani. Sz. Z.-t nyilatkoztatta a kérdéses betegségről, mire Ő úgy nyilatkozott, hogy nem fertőző betegsége volt, de ha az lett volna akkor ki sem engedték volna a kórházból. Sz. Z. egészségi állapotáról meggyőződni, csak ránézésről tudtak, szakorvosi végzettséggel nem rendelkeznek, orvosi papírt a betegségről, kezeléséről, annak időtartamáról nem tartott magánál, de a láthatásnak a bírósági végzés szerint ez nem is feltétele.

Amikor a lakás ajtaját belülről kinyitotta a panaszos, lánya Sz. R. mögötte tartózkodott. Amikor R. meglátta az édesapját odasietett hozzá sírva a nyakába borult, és így közölte, hogy vele szeretne menni, nem akar itt maradni az anyjával (a panaszossal). Ezt látva a rendőrök próbálták meggyőzni a panaszost, hogy engedje el lányát a volt élettársával, hiszen ezt mindketten szeretnék, valamint Sz. Z.-nak láthatási joga van.

Az intézkedés során megjelenő V-K J-né (a panaszos édesanyja) emelt hangon különböző régi sérelmeket hozott fel Sz. Z.-vel szemben, továbbá a rendőri intézkedést is kritizálta. Mivel a megnyugtatótására tett kísérletek nem vezettek eredményre az intézkedő rendőrök is felemelték a hangukat, hogy lecsendesítsék, mivel a bérházban mások is laknak, akiknek pihenését hangoskodásával zavarta. V-né ezt is sérelmezte. A panaszos és édesanyja csak többszöri felszólításra voltak hajlandóak igazolni magukat.

V-nét intézkedés akadályozása miatt lehetőségük lett volna előállítani, azonban tekintettel a jelen lévő gyermekkorú unokájára ettől eltekintettek (feltehetően testi kényszerre, ill. kényszerítő eszköz alkalmazására sor kerülhetett volna heves vérmérséklete miatt). A körülményekre való tekintettel V-nét megpróbálták megnyugtatni, ami sokadik kísérletük után sikerült is, ezért csak csendháborítás szabálysértésének elkövetése miatt tettek vele szemben feljelentést.

S. B. r. őrmester előadta, hogy Sz. Z-t, mint mezőőrt, kollégái valóban ismerték, azonban ő nem. A gyermekláthatási ügyről, ill. volt élettársával való egyet nem értésről a helyszíntre érkezésükig nem tudtak, azokat a helyszínen mondta el. Az intézkedést részrehajlás nélkül, a helyszínen rendelkezésükre álló információk alapján jogszerűen, szakszerűen, kulturáltan és arányosan hajtották végre.

3) V. Zs. r. zászlós által 2014. október 20-án tett jelentésben a Testülethez előterjesztett panasz kapcsán az alábbiakat adta elő:

A panaszosnak járőrtársaival (állításával ellentétben) nem mondtak olyat, hogy amennyiben nem engedi el Sz. Z-nal a lányát, akkor ellene feljelentéssel fognak élni, mert ez nem a rendőrség, hanem a bíróság hatásköre. Sz. Z. egészségi állapotáról meggyőződni, csak ránézésről tudtak. Nem mutatott orvosi igazolást arról, hogy milyen betegséggel kezelték, hol és meddig, ellenben olyan tüneteket sem véltek rajta felfedezni, ami vírusos betegségre utalt volna. Amikor a lakás ajtaját belülről kinyitotta a panaszos, lánya Sz. R. mögötte tartózkodott. Amikor R. meglátta az édesapját odasietett hozzá és a nyakába borult, ezzel kifejezve azt, hogy szereti és sírva közölte, hogy vele szeretne menni. Ezt látva próbálták meggyőzni a panaszost, hogy engedje el lányát a volt élettársával, hiszen ezt mindketten szeretnék. Az intézkedés során megjelentő V-K. J-né (a panaszos édesanyja) emelt hangon különböző régi sérelmeket hozott fel Sz. Z-nal szemben, továbbá a rendőri intézkedést is kritizálta. Mivel a megnyugtatótására tett kijelentéseik nem vezettek eredményre (vagy azért, mert nem hallotta, vagy mert érdektelen volt azokkal szemben) járőrtársaival ők is felemelték a hangukat, hogy felhívják a figyelmét. V-né ezt is sérelmezte, és ekkor mondta azt, hogy vele ne beszéljenek így. A panaszos és édesanyja csak többszöri felszólításra voltak hajlandók igazolni magukat. V-nét intézkedés akadályozása miatt lehetőségük lett volna előállítani, azonban tekintettel a jelen lévő gyermekkorú unokájára ettől elálltak (feltehetően testi kényszerre, ill. kényszerítő eszköz alkalmazására kerülhetett volna sor). V. Zs. r. zls. előadta, hogy Sz. Z-t, mint mezőőrt valóban ismeri, de a gyermekláthatási ügyről, ill. volt élettársával való egyet nem értésről a helyszíntre érkezésig nem tudtak, azokat a helyszínen mondta el, korábban nem tett említést róluk. Az intézkedést részrehajlás mentesen, a helyszínen tapasztaltak, a felek által elmondottak és a hatályos jogszabályok alapján hajtották végre.

4) T. E. r. zászlós által 2014. október 20-án tett jelentésben a Testülethez előterjesztett panasz kapcsán az alábbiakat adta elő:

A panaszosnak járőrtársaival (állításával ellentétben) nem mondtak olyat, hogy amennyiben nem engedi el Sz. Z-nal a lányát, akkor ellene feljelentéssel fognak élni, mert ez nem a rendőrség, hanem a bíróság hatásköre. Sz. Z. egészségi állapotáról meggyőződni, csak ránézésről tudtak. Nem mutatott orvosi igazolást arról, hogy milyen betegséggel kezelték, hol és meddig, ellenben olyan tüneteket sem véltek rajta felfedezni, ami vírusos betegségre utalt volna. Amikor a lakás ajtaját belülről kinyitotta a panaszos, lánya Sz. R. mögötte tartózkodott. Amikor R. meglátta az édesapját odasietett hozzá és a nyakába borult, ezzel kifejezve azt, hogy szereti és sírva közölte, hogy vele szeretne menni. Ezt látva próbálták meggyőzni a

panaszost, hogy engedje el lányát a volt élettársával, hiszen ezt mindketten szeretnék. Az intézkedés során megjelentő V-K. J-né (a panaszos édesanyja) emelt hangon különböző régi sérelmeket hozott fel Sz. Z-nal szemben, továbbá a rendőri intézkedést is kritizálta. Mivel a megnyugtatóra tett kijelentéseik nem vezettek eredményre (vagy azért, mert nem hallotta, vagy mert érdektelen volt azokkal szemben) járőrtársaival ők is felemelték a hangukat, hogy felhívják a figyelmét. V-né ezt is sérelmezte, és ekkor mondta azt, hogy vele ne beszéljenek így. A panaszos és édesanyja csak többszöri felszólításra voltak hajlandóak igazolni magukat. V-né intézkedés akadályozása miatt lehetőségük lett volna előállítani, azonban tekintettel a jelen lévő gyermekkorú unokájára ettől elálltak (feltehetően testi kényszerre, ill. kényszerítő eszköz alkalmazására kerülhetett volna sor). V. Zs. r. zls. előadta, hogy Sz. Z-t, mint mezőört valóban ismeri, de a gyermekláthatási ügyről, ill. volt élettársával való egyet nem értésről a helyszínrre érkezésig nem tudtak, azokat a helyszínen mondta el, korábban nem tett említést róluk. Az intézkedést részlelhajlás mentesen, a helyszínen tapasztaltak, a felek által elmondottak és a hatályos jogszabályok alapján hajtották végre.

5) A Testület megkeresésére dr. B. F. r. ezredes kapitányságvezető által 2014. október 21-én adott válasz szerint a szolgálatban lévő rendőrök 2014. szeptember 6-án 09 óra 25 perckor a Tevékenységirányítási Központ utasítására jelentek meg a panaszos lakásánál, ahol Sz. Z. gyermek láthatási ügyben kért intézkedést. A helyszínen felvették a kapcsolatot a bejelentővel aki előadta, hogy bírósági végzéssel rendelkezik, amely szerint a volt élettársával – a panasossal - közös gyermeküket minden páratlan hétvégén láthatja és elviheti magával. Ennek megghiúsulása esetén a rá következő héten teheti ezt meg.

Tekintettel arra, hogy az előző - páratlan - héten kórházban tartózkodott, az adott héten szeretett volna élni láthatási jogával, azonban a volt élettársa (a panaszos) a gyermeket nem akarta részére odaadni, mert féltette a korábbi betegségétől.

A panaszos kérdésre elmondta a rendőröknek, hogy gyermekét azért nem engedi, mert Sz. Z. korábban azt a kijelentést tette, hogy fertőző vírusos betegsége van. Követelte, hogy volt élettársa mutasson orvosi igazolást arról, hogy milyen betegsége volt és abból kigyógyult-e. Sz. Z. közölte, hogy nem fertőző vírusos betegsége volt, hanem veseszűkülete. Miután meggyógyult a kórházból kiengedték.

Az intézkedő rendőrök hangneme és bánásmódja határozott, kultúrált és tisztelettudó volt. A rendőrök az intézkedést részlelhajlás és elfogultság nélkül, a helyszínen tapasztaltak és a felek elmondása alapján, a hatályos jogszabályok szerint hajtották végre.

A panaszos az intézkedés ellen szóban és fizikálisán nem állt ellen, azonban magát csak többszöri felszólításra volt hajlandó igazolni. Az intézkedő rendőrök Sz. Z. egészségi állapotáról csak ránézésről tudtak meggyőződni. Nevezett orvosi igazolást nem mutatott arról, hogy milyen betegséggel, hol és meddig kezelték. Rajta olyan tünetet nem véltek felfedezni, amely vírusos betegségre utalt volna.

Az intézkedés alatt megjelent a panaszos édesanyja - V-K. J-né - aki a rendőrök jelenlétében kiabálni kezdett Sz. Z-nal és emelt hangon különböző régi sérelmeket hozott fel. Folyamatosan nemtetszésének adott hangot és az intézkedést sérelmezte és csak többszöri felszólításra volt hajlandó magát igazolni. V-né szabálysértési feljelentése a 2012. évi II. törvény 195. §-ba ükőző csendháborítás szabálysértés elkövetése miatt megtörtént.

6) A 2014. szeptember 6-án kelt hivatalos feljegyzés tanúsága szerint Sz. Z., 2014. szeptember 6-án 09:00 órakor, segélyhívás (112) módon, tett bejelentést B.-A.-Z. Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, miszerint a gyermeke láthatását akadályozza a volt élettársa, ma délelőtt 9 órára volt megbeszélve, hogy viheti a gyermeket. A bírósági végzés nála van. A fenti címen várja az intézkedést.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének a II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményét valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát, az alábbiak szerint.

1) A Testület először a rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta, valamint azt, hogy az adott ügy a rendőrség hatáskörébe tartozik-e. Ennek kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

A rendőr segítségnyújtási kötelezettségével kapcsolatban az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. § (1)-(2) bekezdései szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.

A rendőr intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-a szabályozza, amely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A konkrét eset kapcsán a panaszos volt élettársa Sz. Z. azt kérte a rendőröktől, hogy a jogerős bírói végzés szerinti, gyermekével való kapcsolattartás gyakorlását illetően segítsenek számára.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:181. § (1) bekezdése szerint a kapcsolattartásról a házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti perben a szülők egyezsége köthetnek; egyezségük hiányában a kapcsolattartásról - kérelemre vagy a gyermek érdekében hivatalból - a bíróság dönt. Ha házassági vagy a szülői felügyelet rendezése iránti per nincs folyamatban, a kapcsolattartásról a szülők megegyezésének

hiányában a gyámhatóság dönt. A döntés előtt az érdekelteket és az ítéloképessége birtokában lévő gyermeket meg kell hallgatni.

A Ptk. 4:185. § szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtásáról a gyámhatóság gondoskodik.

Az irányadó jogszabályok alapján a Testület megállapította, hogy a fenti családjogi jogvita elbírálása, végrehajtása nem a rendőrség hatásköre. Mindez magánjogi jogvita, amely nem tartozik az intézkedési kötelezettséget szabályozó Rtv. 13. § hatálya alá. Az Rtv. 24. § értelmében azonban a magánérdek védelme körében a rendőrségnek segítségnyújtási kötelezettsége keletkezik, ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A Testület álláspontja szerint jelen ügyben az Rtv. 24. §-ban megfogalmazott kritériumok teljesültek, így a rendőrségnek segítségnyújtási kötelezettsége keletkezett panaszos volt élettársa Sz. Z. bejelentése kapcsán.

A fentiek értelmében a panaszos bejelentése az Rtv. 13. § alapján nem keletkeztetett intézkedési kötelezettséget, csupán az Rtv. 2. § és 24. § szerinti segítségnyújtási kötelezettséget, amely a Testület álláspontja szerint arra terjedt ki jelen esetben, hogy a rendőrség segítsen a felek közötti vita feloldásában, a panaszost rábírják a jogerős bírói végzésnek megfelelő magatartás önkéntes tanúsítására.

2) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség eleget tett-e segítségnyújtási kötelezettségének, illetve nem terjeszkedett-e túl azon.

Mint a fentiekben a Testület megállapította, a rendőrségnek segítségnyújtási kötelezettsége körében, a gyermek szülei közötti egyfajta „közvetítői-vitarendezési, illetve a jogerős bírói végzésnek megfelelő magatartásra bírás” kötelezettsége keletkezett.

A panaszos, panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedésre a lakása előtti folyósón került sor, aminek az előzménye az volt, hogy közös gyermeküket nem akarta odaadni a kapcsolattartási jogát gyakorolni kívánó Sz. Z.-nak, mivel úgy tudta, hogy néhány nappal korábban fertőző betegség gyanújával kezelték és ezért a panaszos Sz. Z.-tól orvosi igazolás bemutatását követően akarta csak átadni a gyermeket. Sz. Z. ezért kihívta a rendőrséget. A rendőrök azt mondták a panaszosnak, hogy semmi köze Sz. Z. orvosi papírjaihoz, a panaszos azt kérte, hogy legalább a rendőröknek mutassa meg Sz. Z. az orvosi papírjait, de ebben sem voltak együttműködőek. A rendőrök azt közölték a panaszossal, hogy vagy összekészíti a gyermeket vagy feljelentik. Erre a panaszos felöltöztette a gyermeket és átadta Sz. Z.-nak. Sz. Z. aznap este rendben visszahozta a gyermeket, majd másnap okulva a rendőri jelenlétből ismét átadta a gyermeket. Betegség nem jelentkezett a gyermeknél.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos kérdésre elmondta, hogy miért nem engedi gyermekét. Követelte, hogy Sz., Z. mutasson orvosi igazolást arról, hogy milyen betegsége volt. Az intézkedő rendőrök csak ránézésből tudtak meggyőződni Sz. Z. egészségi állapotáról, nem vélték rajta olyan tünet felfedezni, amely vírusos betegségekre utalt volna. Sz. Z. nem tartott magánál orvosi iratokat, de a láthatásnak a bírósági végzés szerint ez nem is volt feltétele. A rendőrök megpróbálták meggyőzni a panaszost, hogy engedje el lányát Sz. Z.-val hiszen ezt a kislány és Sz. z. is szeretné illetve Sz. Z.-nak láthatási joga van. Az intézkedés alatt a panaszos végül hajlandó volt átadni a gyermeket és önkéntesen jogkövető magatartást tanúsított. A rendőrök nem mondtak olyat, hogy amennyiben a panaszos nem engedi el a

lányát az édesapjával, akkor ellene feljelentéssel fognak élni, azért sem mivel ez nem a rendőrségi hatáskör, hanem bírósági. Sz. Z. a bíróság által meghozott, jogerős határozatát a rendőröknek bemutatta, ami alapján a kérdéses napon és időben láthatási joga volt.

A Testület megjegyzi, hogy az intézkedés közben a panaszos édesanyja által megvalósított cselekmények, amelyek szabálysértés elkövetésének gyanúját vetették fel, az Rtv. 13. §-a alapján a panaszos és Sz. Z. közötti jogvitával kapcsolatos segítségnyújtástól függetlenül külön intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a panaszos édesanyjával szemben, amelynek a rendőrség ugyancsak eleget tett. A panaszos édesanyjával szembeni rendőri intézkedés, tehát nem tekinthető a segítségnyújtási kötelezettségen történő túlterjeszkedésnek, mivel a segítségnyújtástól függetlenül keletkeztetett intézkedési kötelezettséget a rendőrség számára. A panaszos édesanyjával kapcsolatos rendőri intézkedést a Testület hatásköre hiányában egyebekben nem vizsgálta.

A Testület a rendelkezésre álló iratok alapján úgy állapította meg, hogy a rendőrség eleget tett segítségnyújtási kötelezettségének, azon nem terjeszkedett túl.

3) A Testület vizsgálta a rendőri intézkedés során alkalmazott hangnemet, bánásmódot

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtítkáranak, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtítkáranak közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely iránymutatásul szolgál a Rendőrség számára a követendő magatartás tekintetében. Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezeten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos, panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy sérelmezi azt, hogy a rendőrök hangneme arrogáns volt, lekezelően beszélt vele mindhárom rendőr. A panaszos megjegyezte, hogy nem beszéltek vele csúnyán, inkább lekezelően, például azt mondták, hogy a panaszosnak semmi köze Sz. Z. orvosi papírjaihoz.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos édesanyja V-né emelt hangon kritizálta az intézkedést, majd mivel a megnyugtatóra tett kijelentések nem bizonyultak hatásosnak a rendőrök is felemelték a hangjukat, hogy felhívják a figyelmét. V-nével szemben csendháborítás miatt a rendőrök szabálysértési feljelentéssel éltek. Az intézkedő rendőrök hangneme, bánásmódja határozott, kulturált és tisztelettudó volt.

A Testület álláspontja szerint a rendőri hangnem és bánásmóddal kapcsolatosan a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható.

4) A panaszbeadványt a Testület a részrehajlás-mentes eljárás követelményének az érvényesülése szempontjából is indokoltnak tartotta vizsgálni.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A panaszbeadványban foglaltak alapján arra lehet következtetni, hogy a panaszos megkérdőjelezi a részrehajlás-mentes intézkedés követelményének teljesülését a kifogásolt rendőri fellépéssel kapcsolatban. Erre vonatkozóan előadta, hogy mivel Sz. Z. mezőőr, az volt a benyomása, hogy ismerik egymást a rendőrökkel. A panaszosnak úgy tűnt, hogy Sz. Z. és a rendőrök megbeszéltek egymással korábban az esetet, mert nem kérdeztek tőle semmit.

A Testület a rendelkezésére álló rendőrségi iratok, ezzel kapcsolatban kifejtették, hogy Sz. Z. közölte a rendőrökkel, hogy nem fertőző vírusos betegsége volt, hanem veseszőkülete, miután meggyógyult a kórházból kiengedték. Az intézkedő rendőrök csak ránézésből tudtak meggyőződni Sz. Z. egészségi állapotáról, nem vélték rajta olyan tünetet felfedezni, amely vírusos betegségre utalt volna. Sz. Z. nem tartott magánál orvosi iratokat, de a láthatásnak a bírósági végzés szerint ez nem is volt feltétele. V. Zs. r. zászlós és T. E. r. zászlós valóban ismerték Sz. Z.-t, de a gyermekláthatási ügyről, vitáról a helyszínrre érékezés előtt nem tudtak. A rendőrök az intézkedést részrehajlás és elfogultság nélkül, a helyszínen tapasztaltak és a felek elmondása alapján, a hatályos jogszabályok szerint hajtották végre.

Mindezekre tekintettel a Testület, úgy foglalt állást, hogy a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének.

IV.

A panaszos bejelentése és az Rtv.-ben foglalt segítségnyújtási kötelezettség alapján a rendőrségnek segítségnyújtási kötelezettsége keletkezett. A Testület álláspontja szerint a rendőrség eleget tett segítségnyújtási kötelezettségének, azon nem terjeszkedett túl. A Testület álláspontja szerint a rendőri hangnem és bánásmóddal kapcsolatosan a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem megállapítható. A rendőri fellépés módja megfelelt az

Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2015. április 28.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESZÜLET